

Slot

Enkele Reis Rooi

Het is vroeg in de ochtend. Op routine pak ik mijn tassen in, maak een lunchpakket klaar en vul enkele bidons met water. Daarna werk ik een stevig ontbijt van yoghurt met muesli en een banaan naar binnen. Nog een laatste check. Zijn de banden hard? Heb ik mijn regenjas, portemonnee en telefoon bij me? De voordeur gaat in het slot, de kilometerteller op nul.

Ik heb een leuke rit voor de boeg. Ik ga fietsen van Leiderdorp naar Sint-Oedenrode, naar Rooi, zoals het dorp in de volksmond heet. Deze rit is in de afgelopen jaren een persoonlijke klassieker geworden. Een klassieker die een of enkele keren per jaar verreden wordt. Het doel is familiebezoek.

Toen we eind jaren '90 in Leiderdorp gingen wonen, hebben Henk en ik deze tocht voor het eerst gemaakt. Dat was in de tijd van de overwegend grofmazige overzichtskaarten, de tijd vóór de knooppuntenroutes, vóór Google Maps en vóór de GPS. Veel concrete herinneringen heb ik niet aan 'de eerste keer'. Ik weet wel dat we het destijds een enorme reis en een serieuze onderneming vonden. Een reis die we in eerste instantie op de racefiets aflegden, met een rugzakje op. Het was in de tijd dat snelheid ook belangrijk was en de fietstijd nauwgezet geklokt werd. Nu is de tocht een recreatieve dagtocht geworden, de racefiets is vervangen door een toerfiets met fietstassen. Iedere keer opnieuw voelt het als een korte vakantie, als een gevarieerde traktatie die me dwars door het uitgestrekte Hollandse land voert. Het is dan ook een welkome afwisseling op de talloze autoritten met dezelfde bestemming, over grijze snelwegen, waar files meer indruk maken dan vergezichten. Het seizoen, de weersomstandigheden en het eventuele gezelschap kleuren de reis, en zorgen dat iedere rit een unieke belevenis wordt. Vandaag fiets ik alleen. En omdat Henk me op mijn bestemming komt ophalen, wordt het een enkele reis. Een enkele reis naar Rooi.

Ik peil het weer. Het is een beetje fris en stevig bewolkt, geen vrolijk maar wel vriendelijk fietsweer. De wind komt uit het noordwesten. Dat betekent rugwind. Ik verheug me op een makkelijke tocht. Eenmaal buiten Leiderdorp volg ik de Oude Rijn en zet koers naar Koudekerk. De Randstad is dan al geruisloos overgegaan in het Groene Hart.

Werktuiglijk draai ik de pedalen rond. Na te denken over de route hoef ik niet, ik kan mijn gedachten de vrije loop laten. Die gedachten hebben ruimte nodig vandaag, ze schieten alle kanten op. 'Geniet ervan, dit is de laatste keer', zegt een stemmetje in mijn hoofd. Het is inderdaad een soort afscheidsritje, want Henk en ik gaan verhuizen. We gaan terug naar Rooi, ons geboortedorp. We hebben na vijftien jaar een punt gezet achter het wonen in Leiderdorp, na lang wikken en wegen. We kiezen nu voor een ander plekje dat ons hart sneller doet kloppen, voor een groen, gemoedelijk en gastvrij Brabants dorp met veel vrienden en familie.

Het stemmetje in mijn hoofd springt naar een ander onderwerp dat me bezighoudt. 'Hoe staat het met je verhalen, heb je daar ook een punt achter gezet? Is je boek klaar?' Gestaag fiets ik verder, terwijl de vraag onbeantwoord blijft. Ineens houd ik mijn benen stil. Nee. Het boek is voor mijn gevoel nog niet klaar. Er ontbreekt in ieder geval nog één verhaal, een slotverhaal, een afronding. Kijkend naar het polderlandschap dat bij Hazerswoude aan me voorbij trekt, overweeg ik wat er in dat slotverhaal moet komen te staan. Een overzicht van wat het fietsen me heeft opgeleverd? Die vraag klinkt even simpel en voor de hand liggend als ingewikkeld en pretentius. Lange tijd blijf ik peinzen, een antwoord vind ik niet.

Ik formuleer de vraag anders. Wat betekent het fietsen voor me, anders dan een leuke hobby? Nu komen er wel antwoorden. De essentie zit voor mij in het verkennen van de wereld in een rustig tempo, op eigen kracht. Het zit in de onverwachte ontmoetingen en contacten onderweg. Het zit ook in het verleggen van mijn grenzen en in het intensief beleven van onvoorspelbare situaties en onvergelijklijk momenten. Maar de charme, of liever gezegd de magie, van het fietsreizen, ligt wat mij betreft besloten in ogenschijnlijke tegenstrijdigheden en soms oncomfortabel voelende uitersten. Het is de luxe van het reizen in al zijn eenvoud. Het betreft het verkennen van de grote, wondere wereld terwijl kleine, alledaagse zaken je dag beheersen. Het is het opgaan in een andere cultuur en tegelijkertijd een vreemde blijven. Het is het besef van je eigen nietigheid in combinatie met de macht en grootsheid van de natuur en de elementen. Het gaat over fysiek afzien en op hetzelfde moment intens genieten, over zowel kwetsbaar als sterk zijn, over ontmoeten en afscheid nemen, over stilstaan bij het onderweg zijn. Het gaat over het opdoen van nieuwe indrukken en het koesteren van herinneringen, over de onuitwisbare beelden van blauwe bergen en zilveren lepels. Het is zowel verrijkend en overweldigend, als een les in nederigheid. Het is deze magie die me drijft, die ik zoek, en die ik krijg. Een perfecte match.

Bij de Reeuwijkse Plassen wordt mijn gefilosofeer onderbroken door regendruppels. Eerst zijn het nog voorzichtige spetters, maar al gauw komt de regen met bakken uit de lucht. Mijn in allerijl aangetrokken regenjas voldoet niet, mijn schoenen lopen vol. Ik zet vaart naar het spoortunneltje van Gouda Goverwelle en voeg me druipend en wel bij andere fietsers die daar hun toevlucht hebben gezocht. Een grijze wolk heeft zich vastgezet boven mijn route. In de verte links en rechts van me is het stralend blauw, boven mij is het deprimerend grijs. Na een paar boterhammen waag ik het er weer op. De rivier de Vlist ligt geduldig op me te wachten.

Het stemmetje in mijn hoofd lanceert een nieuwe vraag, een gemene. 'Waarom zou je een slotverhaal schrijven, je fietst toch nog steeds?' De vraag baant zich een weg door mijn bewegende lijf en maakt me onrustig. Ik besef dat hier een pijnpunt zit. Het boek is niet compleet. Als ik eerlijk ben tegen mezelf, vind ik dat het pas af is als ik alle verhalen heb verteld en mijn laatste fietsvakantie heb gemaakt. Dan besef ik ineens, tot mijn ontzetting, dat ik die redenering onbewust ook omdraai: het afronden van mijn boek voelt alsof ik een punt zet achter mijn fietsavonturen. Een rare, zwaarmoedige gedachtecronkel, een waar schrikbeeld. Geen wonder dat ik onrustig ben.

Wispelturige wolkenluchten omlijsten Hollandse taferelen. Groenomrande sloten, kanalen, rivieren en plassen wisselen elkaar soepel af. Ik nader Schoonhoven en verheug me op de overtocht over de Lek, met het pont. Het voegt iets extra's toe. Er hangt altijd een gemoedelijke, verwachtingsvolle en enigszins opgetogen sfeer. Iedereen is onderweg, maar mag hier even tot stilstand komen. Passagiers komen toevallig bij elkaar, het lot bepaalt. Een paar minuten lang is er sprake van een relaxte miniwereld waarin de schipper leidend is. Aan de overkant zet deze momentopname zich als vanzelfsprekend weer in beweging. Het gemoedelijke ondergaan maakt plaats voor nuchtere actie. Wegen scheiden zich. Terwijl de wind me naar Gorkum duwt en het asfalt onder me doorglijdt, besef ik dat hetgeen voor een passagier geldt, in wezen ook geldt voor de lezer van een boek. Die wil indrukken opdoen en zich laten meevoeren, even tot stilstand komen. Daarna verlegt hij zijn aandacht en vervolgt zijn weg. Zo simpel is het. Deze gedachte geeft me rust. Het zet het afronden van mijn boek in een ander perspectief, in het perspectief van een willekeurige lezer. Daardoor wordt het luchtiger, minder zwaar.

Buiten Gorkum nestel ik me op een bankje op de Waalkade. Het uitzicht is prachtig. Volgens de tekeningen die op het tafelblad zijn gemaakt kijk ik onder andere uit op Woudrichem en Slot Loevestein. De grootste blikvangers voor mij zijn echter de vele vrachtboten die eerbieding maar onverzettelijk het water doorklieven, resoluut op weg naar hun bestemming. Over de Waaldijk slinger ik verder, eerst aan de Zuid-Hollandse kant. Na het pont bij Brakel, aan de Noord-Brabantse kant. Ritmische pedaalslagen voeren me steeds dieper het Brabantse land in. Op de automatische piloot fiets ik over de Maas, dwars door Den Bosch, over de Zuid-Willemsvaart en voorbij de Zuiderplas. De teller staat op 110, nog vijftien kilometer te gaan. De vermoeidheid slaat langzamerhand toe. Mijn gedachten gaan niet meer naar de verhuizing, het boek of de omgeving, ze richten zich nu op de signalen van mijn lijf en op het bereiken van het eindpunt. Als ik natuurgebied de Geelders achter me laat, komt Sint-Oedenrode eindelijk in zicht. Dan steek ik de rivier de Dommel over en zie ik mijn einddoel. Ik ben er!

Een half uurtje later zit ik, fris gedoucht en met een drankje, onderuitgezakt in een luie stoel. Ik geniet. Het bereiken van mijn doel voelt weldadig en verkwikkend. Dat geldt niet alleen voor het maken van een lange fietstocht. Ik trek de lijn door, het geldt natuurlijk ook voor andere bezigheden, zoals het kiezen van een woonplaats of het schrijven van een boek. Het lucht niet alleen op, het biedt meteen ook een zee van ruimte en mogelijkheden voor andere, nieuwe dingen. Het denkbeeld dat mijn boek pas compleet zou zijn na mijn laatste fietsreis, komt hiermee meteen in een ander licht te staan. Want waarom zou ik het afronden van mijn boek alleen koppelen aan een terugblik, aan iets wat voorbij is? Het voelt veel beter om het ook aan de toekomst te koppelen. Het boek niet als eindstation, maar als vertrekpunt voor nieuwe avonturen. Deze redenering doet me goed. Mijn onrust verdwijnt. Ineens realiseer ik me dat mijn boek klaar is, want het 'enkeltje Rooi' heeft er onwillekeurig voor gezorgd dat ik een slotverhaal heb. Ik kan het nu loslaten, zoals een schipper het vrachtje dat hem toevertrouwd is, weer laat gaan.

Ik kijk om me heen, met andere ogen. In de wereld valt er, net als in mijn toekomstige omgeving, nog veel te ontdekken en te verkennen. Er zijn nog talloze grenzen op te zoeken, te verleggen, en bergen te verzetten. Daar passen nieuwe mensen, nieuwe uitdagingen en omstandigheden bij. Ik grinnik. Laat de prikkels maar komen. Ik ben er klaar voor.

Met een brede glimlach op mijn gezicht, dwaalt mijn blik af naar mijn fiets die buiten staat. Ik heb in ieder geval één zekerheid: met de fiets kom je overal, en de verhalen volgen vanzelf.

*Fietsen van Leiderdorp naar Sint-Oedenrode.
Nederland: dagtocht. 2012.*